

Тіньове розпорядження землями лісогосподарського призначення

СЕРЕДНІЙ

рівень ризику

Власник ризику: [Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру](#), [Органи місцевого самоврядування](#)

Підзвітність власника: [Міністерство аграрної політики та продовольства України](#)

Сфера публічного управління: [Земельні відносини](#)

Чого стосується: [Розпорядження землями](#)

Нормативна база: [Земельний кодекс України](#), Закони України [«Про землеустрій»](#), [«Про державний контроль за використанням та охороною земель»](#)

Дата перегляду ризику: 16.06.2021 року

ОПИС РИЗИКУ:

Ліси та землі лісового фонду України є об'єктами підвищеного захисту зі спеціальним режимом використання та спеціальною процедурою надання у власність. Враховуючи правові стандарти підвищеного захисту, чинне законодавство встановлює правило, за яким громадяни та юридичні особи України можуть безоплатно або за плату набувати у власність у складі угідь селянських, фермерських та інших господарств замкнені земельні лісові ділянки загальною площею до 5 гектарів. Натомість недобросовісні посадові особи для особистого збагачення сприяють приватизації земель лісового фонду під виглядом земель сільськогосподарського призначення на користь третіх або підставних осіб. У результаті держава та громада втрачають не тільки цінні лісові угіддя, а учасники корупційної схеми отримують прибуток з вирубки лісу.

Джерела ризику

Недосконалість нормативного регулювання

Індивідуальна недобросовісність

Стратегічні наслідки

Втрата земель лісового фонду, погіршення екологічного стану навколишнього середовища

Зменшення надходжень до місцевих бюджетів

Уповільнення економічного зростання суб'єктів господарювання та держави в цілому

Зниження ефективності державного управління у сфері земельних відносин

Корупційні наслідки

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 ККУ)

Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 ККУ)

Незаконне збагачення (ст. 368-2 ККУ)

СПОСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКУ

Нормативні

1. Розробити та прийняти зміни до Земельного кодексу України, які трансформують процедуру безоплатної приватизації в інші форми державної підтримки вразливих верств населення
2. Розробити та прийняти зміни до Земельного кодексу України, які дерегулюють процедуру зміни цільового призначення та запровадять економічний механізм зміни цільового призначення. Механізм має запровадити компенсацію до місцевого бюджету від власника земельної ділянки у розмірі різниці вартості земельної ділянки до та після зміни призначення

Процедурні

1. Повноцінно запуснути інтернет-ресурс для моніторингу обігу земель, на якому підлягатимуть відкритому оприлюдненню всі геопросторові дані, що є в розпорядженні органів державної влади та місцевого самоврядування. Платформа має забезпечити якісний обмін даними між державними реєстрами: Державний земельний кадастр, Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань тощо
2. Запустити електронний сервіс на платформі Державного земельного кадастру, що дасть

змогу оприлюднювати пропозиції та рішення щодо зміни цільового призначення земельної ділянки

Індикатори виконання
плану дій

Прийняття та імплементація законопроекту № 2194 "Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин"

Відповідальний
суб'єкт

**Верховна Рада
України**

Потреба у
фінансових
витратах

ПОТРЕБУЄ

ПІДТВЕРДЖЕННЯ ІСНУВАННЯ РИЗИКУ

Реєстр судових рішень

Суть справи:

До начальника управління Держкомзему у Іршавському районі Закарпатської області звернулась фізична особа з проханням виготовити державний акт на право власності на земельну ділянку загальною площею 0.2074 гектара, що розташована на землях лісогосподарського призначення, з метою виділення їй земельної ділянки у приватну власність під виглядом пасовища для ведення особистого селянського господарства. Надалі посадова особа, діючи умисно, посвідчила особистим підписом та круглою печаткою управління Держкомзему технічну документацію із землеустрою щодо складання документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку як пасовище. Згодом посадова особа підписала та видала державний акт на право власності на цю земельну ділянку для ведення особистого селянського господарства. Слідством доведено, що протягом року посадова особа Держкомзему ще тричі підробила службові документи, у результаті чого з державних земель лісового фонду під виглядом пасовищ вибуло понад 1,3 гектара лісів, це спричинило шкоду інтересам держави в особі Вільхівської сільської ради на загальну суму 43 тис. грн.

Дата рішення 21.02.2012 [Справа № 705/11/2012](#)

Прокуратура Київської області пред'явила позов з вимогою повернути державі ліс площею 10 га вартістю майже 4 млн грн

Установлено, що Іванковичівською сільською радою у 2004 році вилучено з держлісфонду ДП «Київське лісове господарство» земельні ділянки загальною площею 10 га та у подальшому передано їх у приватну власність 5 громадян для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд та для ведення особистого селянського господарства. Вилучення та передача у власність вказаних лісових земель відбулась з перевищенням повноважень, оскільки розпорядження вказаною категорією земель належить до компетенції Кабінету Міністрів України. Крім цього, ліси не можуть передаватись у приватну власність для будівництва та сільськогосподарського використання.

На Київщині судитимуть колишнього начальника Управління земельних ресурсів у Фастівському районі

У ході слідства встановлено, що, перебуваючи на посаді начальника Управління земельних ресурсів у Фастівському районі Київської області, обвинувачений погодив документацію із землеустрою щодо відведення 8 громадянам земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства та садівництва загальною площею 14 га, внаслідок чого з постійного користування ДП «Фастівське лісове господарство» протиправно вибули землі лісгосподарського призначення. Внаслідок вчинення вказаного злочину державі в особі ДП «Фастівське лісове господарство» завдано збитків на суму понад 800 тисяч гривень.

Тегування: